

КАК НА МЛАДИТЕ И НЕ ТОЛКОВА МЛАДИ ЧИТАТЕЛИ ИМ ХАРЕСВА
ДА РАБОТЯТ ИМЕННО В ИНФОРМАЦИОННИЯ ЦЕНТЪР НА
БИБЛИОТЕКАТА И
ЗАЩО ТОВА Е ТАКА - НАБЛЮДЕНИЯ И СПОДЕЛЕН ОПИТ

Анелия Мутафчиева-Христова

Здравейте, колеги!

Много приятен момент за мен – Анелия Мутафчиева от РБ - Габрово, да присъствавам на тази конференция, да Ви поздравя и да споделя с Вас опит и идеи.

Занимавам се със справочно-информационно обслужване и Междубиблиотечно заемане в Библиотеката . Междубиблиотечното заемане е област от библиотечното поле за изява, пряко свързана с информационното обслужване и обмена на електронна информация между библиотеките.

За библиотека като нашата, която не е депозитна, през последните години то е и най-удобният, евтин и доста бърз начин за снабдяване с необходимата литература за читатели, силно заинтересувани от ползването ѝ заради техни интереси, научни занимания или малък бизнес например.

Със задоволство трябва да отбележа, че наистина изграждането на националната автоматизирана библиотечно-информационна мрежа и постепенното преминаване от традиционната към електронната библиотека се случва с все по-бърз ритъм във времето.

Всички регионални библиотеки, а освен това доста читалищни, градски и дори училищни библиотеки могат вече да се похвалят с ниво на автоматизация.

Това е изключително удобно за мен и за читателите, заинтересувани да открият и употребят необходимата им информация под формата на книги, статии от периодични издания и други библиотечни материали, непритежавани от РБиблиотека – Габрово.

Информационният център като обособена единица в Библиотеката, бе създаден през 2007 година. Това са 7 читателски места, снабдени с компютри, свързани с принтер, с постоянен достъп до Интернет и до базите данни на Библиотека – Габрово чрез нейния он-лайн каталог, дело на фирма СофтЛиб. Освен компактния Инфоцентър, който е ситуиран в Читалня „Природо-математически и технически науки”, естественото му продължение са 2 читателски компютъризирани места в Заемна за възрастни, 3 места в Детски отдел на Библиотеката, разположен в отделна сграда в близост, и 1 читателско място в Читалня „Хуманитарни науки”.

Работя с Инфоцентъра и ползвателите му още от неговото създаване и веднага искам да подчертая ,че той започна да се посещава непосредствено след обособяването му.

Този факт е в подкрепа на изявилата се от години тенденция в библиотеките по-предно значение да получи тяхната информационна, справочна и обучаваща функция.

Разбира се, архивиращата им и съхраняваща роля запазва своето значение, но дискретно и с мисъл за бъдещето, за което писаното слово трябва да бъде опазено.

Представители на всички категории читатели, посещаващи Библиотеката, се отбиват в Инфоцентъра, а има и такива, които влизат в нея единствено заради това местенце.

Всички ние знаем, че през последните години традиционното четене на книги наистина не е сред приоритетите на младите и не толкова млади хора. Масовото навлизане на информационните технологии, развитието им с много бърз темп, от който библиотеките изостават по обективни причини, предизвика откъсване от традиционното четене на книги и книжни носители на информация. Библиотечната общост няма друга алтернатива, освен да се подчини и приспособи към този процес, да се включи в него и да даде своята професионална дан за спецификата на развитието му.

От няколко години насам се дискутира усилено пред национални и регионални форуми по темата на нашето библиотечно всекидневие – „ Ще изяде ли Мишката Книжката?“, тоест, ще изчезнат ли традиционните хартиени носители на информация и ще се заменят ли изцяло от електронни библиотеки и книжарници и единствено електронен достъп до тях.

Мисля, че всекидневието и усилията не само на нас, библиотекарите, но също на автори, издатели, книжари, вестникари полека-лека оформиха убеждението, че Нейно величество Книгата няма да излезне в традиционния си вид, нито пък четенето като дейност на ума и занимание любимо и необходимо ще се прекрати някога.

Всъщност аз искрено възприемам споделеното от доц.д-р Милена Цветкова от СУ- София в много нейни публични изяви пред общността, че в днешно време се чете и то много повече, отколкото когато и да било преди.

Само си представете всички ползватели на глобалната мрежа, всички „жители на Глобалното село“ (в кавички), повече от половината от които във всеки един момент на 24-часовото ни денонощие, във всяка възможна точка на света, снабдена с компютър, как нещо прочитат, прехвърлят се към друго, свързано с първото, търсят, намират и пак четат, а след това започват и да пишат...

Като наблюдавам повечето от нашите собствени читатели в Информационния център, аз забелязвам също, че те не идват при компютрите единствено за да проверят личната си поща и да початят във форумите и скайп, а повече за да прочетат днешните новини в пресата, да намерят поетични и други художествени текстове он-лайн, да се поровят в електронните библиотеки и книжарници, да си изберат заглавия и след това да ги подирят и в самата Библиотека, за да ги заемат и четат според индивидуалния си ритъм...

Почти постоянно възникващ момент е и този, в който читател на Читалнята прелиства списание от нейния фонд, открива вътре нещо интересно и непознато, премества се пред компютъра, задава въпрос в Google, намира отговора, който го

препраща към нови адреси в Интернет-мрежата, открива там текстове, които му харесват, пожелава да ги принтира и да ги отнесе със себе си и т.н.

Тези моменти се превръщат почти във всекидневие и тъкмо това според мен ще е физиономията на бъдещата библиотека, която няма и не може да остане място, където отиваш, за да намериш някаква книга, да я заемеш чрез някой библиотекар, ровещ из каталожни чекмеджета с тайнствен вид, и евентуално да я отнесеш у дома за четене.

Особено в началото на обособяване на Инфоцентъра в Библиотеката повечето от ползвателите му искаха да се обучат в търсенето на литература онлайн чрез нашия библиотечен каталог, а след това препращането и „ровенето” в други електронни каталози на библиотеки, книжарници, литературни форуми и т.н.

Да обяснявам как и защо търсим така и точно тук, а не на друго място ми доставя истинско удоволствие. Виждам, как тези млади и не толкова млади хора наистина научават нови неща, това ги изпълва със задоволство и ги провокира за нови търсения и за още четене.

Всъщност дълбоко подкрепям идеята, че на Глобалната мрежа ѝ е нужна една истинска Библиотекарка, която да може да търси правилно и бързо в този информационен океан и успешно да намира отговорите на въпросите, а заедно с това да научава и интернет-потребителите да търсят правилно, за да намират бързо необходимото!

Опитът постепенно затвърди у мен убеждението, че именно така ще изглежда и ще действа Библиотекарят на бъдещето – той ще е този, който най-добре ще е обучен и подготвен да се ориентира в огромния обем информация от всякакъв вид и характер, за да доведе читателя до Извора – до отговора на

проблема, отговор, който често ще представлява традиционен книжен, а не електронен или дигитален източник.

Книгата ще продължи да бъде нашият Бог, защото иначе няма да сме истински Библиотекари, но ние като съвременни мислещи хора няма да натрапваме никому тази религия. Единствено ще я „проповядваме” търпеливо, професионално, с любов и чрез всичко ново, технологично и удобно, за да осигурим повече или по-малко нейното сигурно бъдеще.

Точно поради факта, че повечето млади читатели, ученици и студенти, в последно време притежават собствено домашно компютър или лаптоп, техните подсъзнателни очаквания са свързани със същата "технологична" ситуация и в Библиотеката - тоест, за да се чувстват комфортно в нея и въобще да прибягнат до услугите ѝ доброволно или по необходимост, те трябва да попаднат в среда, уютна и ненаатрапчива според представите им. Да бъдат заобиколени едновременно от компютър, принтери, аудио и видео средства и адаптери, CD и DVD-та, книги, списания, вестници и т.н., към които просто да протягат ръка според моментни настроения или в зависимост от точно определено търсене.

И според мен, и според споделени от колеги и библиотечни специалисти мнения, тъкмо така ще изглежда Библиотеката на бъдещето - книги и електронни носители на информация от всякакъв вид и характер заедно, в хармонична, уютна обстановка, лишена от повечето от строго задължаващите и ограничаващи правила на библиотечните разпоредби, но съхранила завинаги Мита за ценните писания, скрити в нейните невидими и дълбоки книгохранилища. Този т.н. Мит за Библиотеката като място, криещо съкровища от очите на "непосветените" трябва и ще бъде запазен, защото той изразява Магията на библиотеката, нейната притегателност и за нас, библиотекарите, и за неизкушените, нечетящи, нетърпеливи и нетолерантни млади и не толкова млади сегашни и бъдещи читатели.

Информационният център на РБиблиотека - Габрово с неговите 7 читателски "гнезда" плюс още толкова такива в другите отдели на Библиотеката, е едно мини-доказателство за идеята за Библиотека на бъдещето.

Споделеният ентузиазъм на не толкова многобройните му, но различни и верни ползватели, всичките постоянни читатели и на Библиотеката като цяло, определено мотивира мен и колегите ми за работата ни в нея и ни помага да блокираме песимизма за бъдещето, който понякога ни обхваща.

Приемането на Новия ни Закон бе крачка напред, но засега само на хартия.

Неприятно е, че точно когато темпото на истински промени и изграждането на националната автоматизирана библиотечна мрежа се усили, обективни причини от икономически характер отново го забавят и отлагат във времето.

Ние обаче сме оптимисти, а и винаги е по-лесно, когато Визията за бъдещето е изградена и вече са ясни стъпките, които ни приближават до нейното осъществяване.

Колеги, нека бъдем влюбени в работата си, каквито сме, аз вярвам, че Книги и Компютри ще останат заедно в бъдещето, ще ни служат за работа, но също за забавление и удоволствие, ще ни доставят информация и ще ни свързват според специфичните си, но обединени от обща цел възможности.

Желая Ви здраве и много добро и благодаря за вниманието.